

(المنظومة البيقونية)

له

زانستی فهرمودهدا

(به كوردی)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

۱ دهست پیّ دهکه م بهحهمدی خواو سلاوات لهسه ر

(مُحَمَّد) سی باشترین پیغه مه بهر بؤ به شهر صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

۲ جوړهکانی (حَدِيثُ) ست بؤ به یان دهکه م

یه که له دواى یه که دهیانهنیم باسیان دهکه م

۳ یه که م (صَحِيحُ) ده بیّ (سَنَد) سی نه بچرابیّ

نابیّ (شاذ) بیّ، یاخود که موکووری تیابیّ

۴ (راوي) ه که ی دادپه روه ربیّ و (حِيفْطِي) چاکبیّ

متمانه بیّ و ئه وانی پیش ئه ویش وابیّ

۵ ئینجا (حَسَنُ) ریگهکانی جوان زانرابیّ

پاویهکانی وه که (صَحِيحُ) بیّ، به لام وه که ئه و نه ناسرابیّ

۶ هه رکامیکش له پله ی (حَسَنُ) بیته خواریّ

(ضَعِيفُ) ده بیّ، لییان باس دهکه م له خواریّ

۷ ئه وه ی درایه پال پیغه مبه ر صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ (مَرْفُوعُ) ه

ئه وه یش گوترا تابیی گوتی (مَقْطُوعُ) ه

۸ (مُسْنَدُ) واتا ئسناده که ی نه بچرابیّ

هه ر له (راوي) تاکو پیغه مبه ری تیابی صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

۹ (مَوْثِقُ) یش نابیّ سه نه دی بچرابیّ

ده بیّ مه رجی بینین و بیستنی تیابیّ

۱۰ (مُسَلَّسُ) یش واتا وه سفیکی وای تیابیّ

یه که له دواى یه که بیلینه وه که بینرابیّ

۱۱ وه که چۆن بلئی به پیوه ئه م باسه ی ده کرد

یاخود بلئی که پیی گوتم زه رده خه نه و بزهی ده کرد

۱۲ (عَزِيزُ) واتا بیگیړنه وه دوو که س یا سیان

- (مَشْهُور) واتا بیگیڙنه وه زیاتر له سیان
- ۱۳ (مُعَنَّعَنْ) واتا سه نه ده که ی (عَنْ) سی تیابی
- (مُبْهَم) بلی ناوی ږاویه ک نه برابی
- ۱۴ (عالی) واتا گیږه ره وه ی که می تیابی
- (نازل) بلی گیږه ره وه ی زوری تیابی
- ۱۵ کردارو گوفتار درایه پال نه سحاوه
- لای زانایان نه مه (موقوف) سی ناوه
- ۱۶ (مُرْسَل) واتا ناوی صه حابه ی تیانه بی
- (غَرِيبْ) له یه ک ږاوی زیاتر، سه نه دی ترمان لانه بی
- ۱۷ هرچی سه نه دی په یوه ست نه بی بزانه
- (مُنْقَطِعْ) ه نه مه ش نمونه مانه
- ۱۸ (مُعْضَلْ) ناوی دوو ږاوی هر تیانه بی
- (تَدْلِيسْ) ده بی یه کی که له م شیوانه بی
- ۱۹ یه که م، ناوی شیخی که به ئاره زو نه به ن
- له سه رو نه و بیگیږنه وه، به (عَنْ) یا (أَنْ)
- ۲۰ دووه م، ناوی شیخی که بینن به جفره
- له لای هه ندیک زانا (تَدْلِيسْ) هر کوفره
- ۲۱ (شَاذْ) راستگو یه و بو راستگو پیچه وانه یه
- (مَقْلُوبْ) چیه؟ یه کی که ئاله م دوانه یه
- ۲۲ دوو ږاوی پاشه وپیش بن به ته وای
- یا مه تنه که بینن به هه لگه ږاوی
- ۲۳ (فَرْد) به ته نها ږیوایه ت کات به جوړی
- که س به و شیوه نه یگیږیتو له زوری
- ۲۴ (مُعَلَّلْ) به ږوکه ش راست و ږه وانه

عهیبی دهزانن پیاوی ژیر و زانا

۲۵ به چه ند شیوازیکى جیاواز گوترابی

(مُضْطَرَبٌ) هه جمع و ته رجیح نه کرابی

۲۶ (مُدْرَجٌ) وتهی راویشی هه ندیک تیابی

حه دیس نه بی به لام وهك ئەو نوسرابی

۲۷ دوو هاوته مه ن یان لای شیخیک بخوینن

(مُدَبَّجٌ) هه گهر هه دیس لای یهك بیینن

۲۸ دوو ناو ئەه گهر وهكو یهك بن (مُتَّفِقٌ) بن

به لام که سهکان جیاوازن (مُفْتَرِقٌ) بن

۲۹ نوسینی دوو ناو وهك یهك بن (مُؤْتَلِفٌ) بن

خویندنه وه یان له یهك نه چی (مُخْتَلِفٌ) بن

۳۰ (مُنْكَرٌ) واتا که سیك هه دیسیك بیینی

متمانه یهك پیچه وانه ی ئەو بیینی

۳۱ گهر راویهك تۆمهت باربی (مَتْرُوكٌ) هه

بلین درۆزنه یان پیاوی سوکه

۳۲ درۆ دانه پال پیغه مه بهر مه منوعه صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

پیی ده وتریت هه لبه ستر اوو (مَوْضُوعٌ) هه

۳۳ رازاندمه وه وهك (گولاله) و (به بیون) سی^(۱)

ناوم لینا هونراوه که ی به یقونی

۳۴ سی وچوار به یته که زۆر ساده و ئاسانه

سه ره و خیره تۆش بیانزانه گیانه.

^(۱) گولاله و به بیون ناوی دوو جور گولن.

له سهر داواكارى چهند برايهك ههستام به وهرگيپرانى ئەم ههلبهسته له عه ره بيه وه بو كوردى،
هيوادارم كه سودى لى ببينن ، خواى گه وره ليمان وهرگريت، ئامين

زريان سه رچنارى

٢٨/شه و ال/١٤٢٩ك

/١٠/٢٨

ئهمه ش ده قه عه ره بيه كه يه تى:

(بسم الله الرحمن الرحيم)

- ١ أبدأ بالحمدِ مُصَلِّياً على مُحَمَّدٍ خَيْرِ نَبِيِّ أَرْسَلَا
  - ٢ وَذِي مَنْ أَقْسَامِ الْحَدِيثِ عِدَّةٌ
  - ٣ أَوْلَاهَا "الصَّحِيحُ" وَهُوَ مَا اتَّصَلَ
  - ٤ يَرْوِيهِ عَدْلٌ ضَابِطٌ عَنْ مِثْلِهِ
  - ٥ وَ"الْحَسَنُ" الْمَعْرُوفُ طُرْقاً وَغَدَتْ
  - ٦ وَكُلُّ مَا عَنْ رُتْبَةِ الْحُسْنِ قَصُرَ
  - ٧ وَمَا أُضِيفَ لِلنَّبِيِّ "الْمَرْفُوعُ"
  - ٨ وَ"الْمُسْنَدُ" الْمُتَّصِلُ الْإِسْنَادِ مِنْ
  - ٩ وَمَا بِسَمْعِ كُلِّ رَاوٍ يَتَّصِلُ
  - ١٠ "مُسْلَسَلٌ" قُلْ مَا عَلَى وَصْفِ أَتَى
  - ١١ كَذَاكَ قَدْ حَدَّثَنِيهِ قَائِماً
  - ١٢ "عَزِيْزٌ" مَرْوِيٌّ اثْنَيْنِ أَوْ ثَلَاثَةَ
  - ١٣ "مَعْنَعْنُ" كَعَنْ سَعِيدٍ عَنْ كَرَمٍ
  - ١٤ وَكُلُّ مَا قَلَّتْ رِجَالُهُ "عَلَا"
  - ١٥ وَمَا أَضْفَتُهُ إِلَى الْأَصْحَابِ مِنْ
- مُحَمَّدٍ خَيْرِ نَبِيِّ أَرْسَلَا
وَكُلُّ وَاحِدٍ أَتَى وَحْدَهُ
إِسْنَادُهُ وَلَمْ يَشُدَّ أَوْ يُعَلَّ
مُعْتَمَدٌ فِي ضَبْطِهِ وَنَقْلِهِ
رِجَالُهُ لَا كَالصَّحِيحِ اشْتَهَرَتْ
فَهُوَ "الضَّعِيفُ" وَهُوَ أَقْسَاماً كَثُرَ
وَمَا لَتَابِعٍ هُوَ "الْمَقْطُوعُ"
رَاوِيهِ حَتَّى الْمُصْطَفَى وَلَمْ يَبَيَّنْ
إِسْنَادُهُ لِلْمُصْطَفَى فَ"الْمُتَّصِلُ"
مِثْلُ أَمَّا وَاللَّهُ أَنْبَأَنِ الْفَتَى
أَوْ بَعْدَ أَنْ حَدَّثَنِي تَبَسَّماً
"مَشْهُورٌ" مَرْوِيٌّ فَوْقَ مَا ثَلَاثَةَ
"وَمُبْهَمٌ" مَا فِيهِ رَاوٍ لَمْ يُسَمَّ
وَضِدُّهُ ذَاكَ الَّذِي قَدْ "نَزَلَا"
قَوْلٍ وَفَعَلٍ فَهُوَ "مَوْقُوفٌ" زُكُنْ

- ١٦ "وَمُرْسَلٌ" مِنْهُ الصَّحَابِيُّ سَقَطَ
 ١٧ وَكُلُّ مَا لَمْ يَتَّصِلْ بِحَالِ
 ١٨ "وَالْمَعْضَلُ" السَّاقِطُ مِنْهُ اثْنَانِ
 ١٩ الْأَوَّلُ الْإِسْقَاطُ لِلشَّيْخِ وَأَنْ
 ٢٠ وَالثَّانِ لَا يُسْقِطُهُ لَكِنْ يَصِفُ
 ٢١ وَمَا يَخَالِفُ ثِقَةً فِيهِ الْمَلَا
 ٢٢ إِبْدَالُ رَاوٍ مَا يَرَاوٍ قِسْمٌ
 ٢٣ وَ" الْفَرْدُ " مَا قَيَّدَتْهُ بِثِقَةٍ
 ٢٤ وَمَا بَعَلَّةٌ غُمُوضٍ أَوْ خَفَا
 ٢٥ وَذُو اخْتِلَافٍ سِنْدٍ أَوْ مَتْنٍ
 ٢٦ وَ" الْمُدْرَجَاتُ " فِي الْحَدِيثِ مَا أَتَتْ
 ٢٧ وَمَا رَوَى كُلُّ قَرِينٍ عَنْ أَخِيهِ
 ٢٨ مُتَّفِقٌ لَفْظًا وَخَطًا " مُتَّفَقٌ "
 ٢٩ " مُؤْتَلَفٌ " مُتَّفِقُ الْخَطِّ فَقَطْ
 ٣٠ " وَالْمَنْكَرُ " الْفَرْدُ بِهِ رَاوٍ غَدَا
 ٣١ " مَتْرُوكُهُ " مَا وَاحِدٌ بِهِ انْفَرَدَ
 ٣٢ وَالْكَذِبُ الْمُخْتَلَقُ الْمَصْنُوعُ
 ٣٣ وَقَدْ أَتَتْ كَالْجَوْهَرِ الْمَكْنُونِ
 ٣٤ فَوْقَ الثَّلَاثِينَ بِأَرْبَعِ أَتَتْ
- وَقُلُّ " غَرِيبٌ " مَا رَوَى رَاوٍ فَقَطْ
 إِسْنَادُهُ " مُنْقَطِعٌ " الْأَوْصَالِ
 وَمَا أَتَى " مُدَلَّسًا " نَوْعَانِ
 يَنْقُلُ مِمَّنْ فَوْقَهُ بَعْنُ وَأَنْ
 أَوْصَافُهُ بِمَا بِهِ لَا يَنْعَرَفُ
 فَالشَّاذُّ وَ الْمَقْلُوبُ قِسْمَانِ تَلَا
 وَقَلْبُ إِسْنَادٍ لِمَتْنٍ قِسْمٌ
 أَوْ جَمْعٌ أَوْ قَصِيرٌ عَلَى رِوَايَةٍ
 " مُعَلَّلٌ " عِنْدَهُمْ قَدْ عُرِفَا
 " مُضْطَرِبٌ " عِنْدَ أَهْلِ الْفَنِّ
 مِنْ بَعْضِ أَلْفَاظِ الرُّوَاةِ اتَّصَلَتْ
 " مُدَبَّحٌ " فَأَعْرَفَهُ حَقًّا وَانْتَحَهُ
 وَضِدُّهُ فِيمَا ذَكَرْنَا " الْمَفْتَرَقُ "
 وَضِدُّهُ " مُخْتَلِفٌ " فَاخْشَ الْغَلَطُ
 تَعْدِيلُهُ لَا يَحْمِلُ التَّفَرُّدَا
 وَأَجْمَعُوا لَضَعْفِهِ فَهُوَ كَرَدٌ
 عَلَى النَّبِيِّ فَذَلِكَ " الْمَوْضُوعُ "
 سَمِّيَتْهَا : (مَنْظُومَةُ الْبَيْتُونِي)
 أَقْسَامُهَا ثَمَّ بِخَيْرِ خُتِمَتْ .